

«LJUBLJANSKI ZVON»

PEVSKO DRUŠTVO

1905

» V LJUBLJANI »

1925

SLAVNOSTNI KONCERT

v proslavo

DVAJSETLETNICE DRUŠTVA

15 letnice, odkar je društveni pevovodja ZORKO PRELOVEC, in
25 letnice umetniškega delovanja skladatelja EMILA ADAMIČA

v ponedeljek, dne 5. oktobra 1925. ob osmih zvečer

V VELIKI DVORANI «UNIONA».

PO KONCERTU KOMERZ.

Na proslavo Vas najvljudneje vabi

ODBOR.

ZORKO PRELOVEC

42. društveni koncert.

Slavnostni koncert

povodom društvene 20 letnice

dne 5. oktobra 1925. ob osmih zvečer
v veliki dvorani hotela «Union».

Sodelujejo: gosp. **Niko Štritof**, kapelnik narodnega
gledišča v Ljubljani (klavir), gosp. **Heri Svetel** (harmonij),
ženski, moški in mešani zbor «Ljubljanskega Zvona».

Dirigent: društveni pevovodja **Zorko Prelovec**.

VZPORED:

1. E. Adamič a) **Modra devojka** (belokranjsko narodno besedilo)
- E. Adamič b) **Mara v jezeru** (belokranjsko narodno besedilo)
- Sopran=solo: Š. Ramšakova («Zbori») } Moški zbori
- E. Adamič c) **Kdo dobi deklet?** (belokranjsko narodno besedilo)
- E. Adamič č) **Lucipeter ban** (medjimursko narodno besedilo)
- Bariton=solo: J. Pavlič. (Zal. «Ljublj. Zvona») }
2. St. Premrl **Štirje ženski dvospevi** (zbori) s spremljevanjem klavirja na besedila
Karla Široka. (Založba «Ljubljanskega Zvona»)
- a) **Pojdimo spat!**
- b) **Starček roma na goro** } Ženski zbori
- c) **Jezus je majhen**
- č) **Tri kaplje krvi**

ODMOR

3. E. Adamič a) **Vragova nevesta**, narodna balada za mešani zbor («Zbori»)
- E. Adamič b) **Barčica je zaplavalala**, narodno besedilo (Iz 6 mešanih zborov
«Prosvetne zveze» v Gorici) } Mešana zbori
- E. Adamič c) **Kresovale tri devojke** (O. Župančič) («Zbori») }
4. E. Komel **Psalm na višini** (J. Samec), mešani zbor in sopran=solo (Š. Ramšakova)
s spremljevanjem klavirja in harmonija (Rokopis)

Razen točk 1.b) in 2.c) se izvajajo vse skladbe v Ljubljani prvič.

Vstopnice in besedila skladb so naprodaj v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» 1905–1925.

Pred dvajsetimi leti se je iz «Delavskega pevskega društva Zvon», ki se je sestavilo iz vrst preprostih delavcev in obrtnikov, pomnoženo z novimi, za petje gorečimi člani, ustanovilo sedanje pevsko društvo «Ljubljanski Zvon». — Prvi pevovodje sta bila Rudolf in Ludovik Bajde, tajnikoval je prerano umrl pesnik in pisatelj Josip Premk, ki je spesnil po drugem pevovodji uglasbeno geslo:

Zvonke, mile melodije
vro naj iz srca globin,
ob akordih lire vije,
naš se spev naj do višin!

Prvi odbor pod predsedstvom V. Magistra se je izpremenil že v naslednjem letu ustanovitve in je prevzel društveno vodstvo predsednik Ivan Zirkelbach, pevovodstvo pa pokojni skladatelj in učitelj v prisilni delavnici Alojzij Sachs, ki je spretno vodil društvo po tedaj nejasnih smereh slovenskega petja.

Izključno koncertno petje je gojil v onih časih predvsem pevski zbor «Glasbene Matice». Ostala društva so živela v dobi raznih nacionalnih slavnosti in nastopala večinoma ob priložnostih, podrejena bolj javnim prireditvam ter stremeča za lepo ubranim omiznim petjem. A že tedaj je mala četa «Zvonašev» z mladim veseljem sodelovala povsod, kjer jo je klical v bodrilo rojakom narodno in politično razburkani čas.

Leta 1908, si je društvo s pomočjo raznih dobrotnikov nabavilo lepo zastavo, za katero je izdelal načrte slikar in skladatelj Saša Šantelin in zastavi kumovala ga. Marija Trnkóczyjeva, pesnik Anton Aškerc pa je ob tej priliki zložil in društvu poklonil geslo:

«Z zastavo v roki gremo v boj,
navdušeni za narod svoj!
Naprej, tovariši pojoč,
saj pesem v žilah vžiga moč!»

Po smrti Alojzija Sachsa je priskočil društvu na pomoč med svetovno vojno umrl učitelj Avgust Waschte, ki je pomlajen zbor z energično roko vodil leta 1910, v Beograd. Bila je to doba najhujše avstrijske reakcije kipečemu nacionalnemu pokretu Slovencev nasproti. «Ljubljanski Zvon» se je ni bal, a tudi ni omahnil pod poznejšimi tujimi in domačimi napadi. Društvo je bilo gost kralja Petra in regenta Aleksandra, njegov izlet je pomenil važno srčno zблиžanje dveh plemen, hrepečih vzporediti svojo duševnost v skupni državi. Slovenska pesem je bila posredovalka. Že v jeseni istega leta je bil službeno prestavljen zaslužni pevovodja Avgust Waschte v Trst in je za njim prevzel vodstvo zbora tedanji zborovi namestnik Mateja Hubada v Glasbeni Matici, mlad in agilen organizator in sedanja duša «Ljubljanskega Zvona», Zorko Prelovcc. Z njegovim nastopom je društvo jadrno preokrenilo v čisto umetniško smer. Idealnemu pevskemu voditelju se je bilo spočetka boriti ne le proti zastarelim nazorom počitalniške dobe, njemu je pripadla naloga, da je iz skromnih sredstev in kljub predsodkom v lastnem pevskem organizmu izklesal z brezprimerno požrtvovalnostjo in polnim osebnim žrtvovanjem pevski zbor, ki stoji kot njegovo delo ob jubileju pred njim. Koncertno petje je pričel gojiti takoj ob svojem nastopu v l. 1910, in ga po grenkih in razočaranja polnih poizkusih privedel do sedanje višine. Sredi najlepšega razmaha je prekinila koncertno delovanje vojna furija. A že l. 1917. je nikdar mirujoči pevovodja zopet pričel z delom. V slovenski operi je v tem letu priredil koncert, v naslednjem pa ob prevratu zbral in uredil dohajajoče pevske moči. Z dalekovidnim pogledom je razbral čas in glasbenokulturne zahteve nove dobe in z isto vnemo gojil narodno kot umetno jugoslovensko pesem, kateri je bilo društvo od svojega početka zvesti in neomadeževani glasnik. Razširjene meje ožje domovine pa so zahtevale širšega udejstvovanja. Pomanjkanje dobrih

muzikalij, dostopnih širšim zahtevam javnosti, je društvo deloma spoznalo že ob svojih početkih s tem, da je izdalo A. Sachsov II. venček narodnih pesmi za moški zbor. V isti meri, kot je od koncerta do koncerta vzpo- redno rasel in se z zborom izpopolnjeval v umetni in narodni pesmi, je Zorko Prelovec tudi razširil izdajanje društvenih muzikalij, katere je društvo izdalo v šestih zbirkah. Ponajveč — tako na koncertnem odru kot v izdanih edicijah — je dominiral naš najdelavnejši skla- datelj Emil Adamič, ki zaeno z 20letnico »Ljubljanskega Zvona« praznuje letos 25letnico svojega umetniškega delovanja. Društvo si je tekom svojega koncertnega in založniškega dela pridobilo mnogo prijateljev in pod- pornikov. Pod vodstvom zaslužnega častnega predsed- nika dr. Antona Šviglja in sedanjega delovnega predsednika L. Drenovca je društvo vdrugič v juniju minulega leta pohitelo v Beograd — topot seznanit srbs- ko javnost z umetniškimi uspehi svojega dela. Sprejem, koncert in zadržanje zbora je zapustilo obojestransko okrepljene in utrjene najboljše sledi. Povodom tega koncertnega zleta je bil z redom sv. Save priznan delavni oče društva Zorko Prelovec, njega častni pred- sednik dr. Anton Švigelj ter društveni prapor.

Stopajoč v vrsto muzikalnih založnikov, je izdalo društvo A. Lajovica »Pesmi samote«, tri solospesve s spremljevanjem klavirja, tri lahke moške zборе (E. Ada- mič: »Ljubici«, M. Rožanc: »Mak žari« in Z. Prelovec: »Jaz bi rad rdečih rož«), nadalje E. Adamičevih »Pet veselih pesmi« in »Pet ženskih dvospesov« s spremlje- vanjem klavirja, Stanko Premrla »Štiri ženske zборе« s spremljevanjem klavirja in končno Emil Adamičevih »Osem lahkih moških zborov« na narodna besedila iz štrekljeve zbirke, katere deloma izvaja »Ljubljanski Zvon« kot krasne vokalne draguljčke na jubilejnem koncertu. Kulminacijsko točko svoje založniške naloge je doseglo društvo z izdajo mesečne revije »Zbori«,

ki jo ureja Zorko Prelovec in mu neumorno pomaga upravnik in društveni arhivar Joško Jamnik. »Zbori« prinašajo moške in mešane zборе, dostopne vsem ljubiteljem petja, bodisi po zmernosti svojih cen in raznolikem gradivu. Revija je razširjena po vseh delih domovine in izven nje. Od ustanovitve do danes je priredilo društvo 41 koncertov; društvo ima 13 častnih, 158 ustanovnih, 302 podporna in 70 rednih članov ter enega pospeševalca. Petnajst in več let so redni člani društva, odlikovani s častnim znakom, bratje: Lojze Pip, Jože Jamnik, Lojze Lombar, dr. Anton Švigelj, Zorko Prelovec, Slavoj Gärtner in Lujo Drenovec. »Ljubljanski Zvon« je spo- četka gojil le petje v moškem zboru, leta 1912. si je ustanovil tudi mešani zbor.

To je kratek pregled truda, boja in 20letnega dela društva in petnajstletnega prizadevanja pevovodje Zorka Prelovca, ki je v zadnjih letih v raznotere kraje ožje domovine, zlasti v delavske centre, ponesel svojega zbora kipeče navdušenje.

Delo naj govori — in sodi naj ga javnost!

S plahimi koraki je krenil »Ljubljanski Zvon« med vodilne faktorje naše vokalne glasbe, zaupajoč v mlado moč svojih članov in z živo vero v uspeh dela svojega dirigenta. Po navdušenih popevkih narodnih omizij pred dvajsetimi leti stoji danes že vrsto let na koncertnem odru, ki je njegov cilj in s tem tudi načrt za bodočnost. Umetnost ljubeči naši javnosti, kateri je namenjeno delo društva, ki ga leto za letom skuša pomnožiti in izpopolniti, naj bo ta jubilej resnega stremljenja za prosep narodne kulture edino merilo moči in važnosti prizadevanja »Ljubljanskega Zvona«. Z moralno pod- poro javnosti bo društvo tiho in skromno, a z žarkim veseljem in veliko ljubeznijo do naše prelepe jugoslo- venske pesmi in glasbe gradilo naprej!

Odborniki od leta 1905 do 1925.

Blagajniki:

Ivan Dachs † od 1905. do 1906.
Jakob Lombar „ 1906. „ 1919.
Karel Wohinc „ 1919. „ 1923.
Alojzij Lombar „ 1923. dalje.

Zastavonoše:

Franc Kržič od 1908. do 1910.
Alojzij Pip „ 1910. „ 1924.
Ivan Vizjak „ 1924. dalje.

Predsedniki:

Vinko Magister od 1905. do 1906.
Ivan Zirkelbach „ 1906. „ 1910.
Dr. Anton Švigelj „ 1910. „ 1923.
Lujo Drenovec „ 1923. dalje.

Pevovodje:

R. in Lud. Bajde od 1905. do 1907.
Alojzij Sachs † „ 1907. „ 1909.
Avg. Waschte † „ 1910. „ 1910.
Zorko Prelovec „ 1910. dalje.

Tajniki:

Josip Premk † od 1905. do 1906.
Alojzij Pip „ 1906. „ 1907.
Franc Kržič „ 1907. „ 1909.
Janko Zorko „ 1909. „ 1919.
Dore Matul „ 1919. „ 1920.
Janko Krek „ 1920. „ 1921.
Dore Matul „ 1921. dalje.

Arhivar:

Joško Jamnik od 1906. dalje.

Častni člani »Ljubljanskega Zvona«:

Gospa Franja dr. Tavčarjeva,
„ Marija Trnkóczyjeva,
gospod Anton Foerster,
„ Matej Hubad,
„ dr. Gojmir Krek,

gospod Anton Lajovic,
„ Emil Adamič,
„ Risto Odavič,
„ Branislav Nušić,
„ Kosta Manojlovič,

Prvo beogradsko pevsko društvo,
Pevska družina »Stanković«,
Akademska pevsko društvo
»Obilič«.

Odbor »Ljubljanskega Zvona« ob 20letnici:

Lujo Drenovec, predsednik.

Zorko Prelovec, pevovodja.

Dore Matul, tajnik.

Odborniki:

Minka Cizelj, Marica Ramšak, Slavoj Gärtner, Josip Grilc, Lado Hartman, Jože Jamnik, Lojze Lombar, Tone Meglič, Franc Starič, Artur Šulc, Ivan Vizjak, Ludovik Wohinc.

